МОТИВИ

към проект на Наредба за допълнение на Наредба № 8121з-182 от 15 февруари 2021 г. за условията и реда за осигуряване и осъществяване на охрана на лица (обн. ДВ, бр. 14 от 2021 г.)

1. Причини, които налагат приемането на акта:

Съгласно чл. 123, ал. 1 от НПК, налице е възможност, по искане на свидетел или с негово съгласие, прокурорът или съдът да вземат мерки за неговата незабавна защита, когато са налице достатъчно основания да се предполага, че в резултат на свидетелстването е възникнала или може да възникне реална опасност за живота или здравето на свидетеля, на неговите възходящи, низходящи, братя, сестри, съпруг или лица, с които се намира в особено близки отношения. Разпоредбата на ал. 2 от чл. 123 от НПК предвижда временна защита на посочените лица, която може да се осигурява от органите на МВР, а при необходимост - и от служителите на Бюрото по защита към министъра на правосъдието в случаите, когато това им е изрично възложено от прокурор. Съгласно чл. 123, ал. 3 от НПК, лична физическа охрана може да се осигури и по отношение на възходящи, низходящи, братя, сестри, съпруг или лица, с които свидетелят се намира в особено близки отношения, с тяхно съгласие или със съгласие на законните им представители. Съгласно чл. 123, ал. 2 от НПК предоставянето на защитата е временно, но в практиката се срещат случаи, при които продължава значителни периоди от време. Охраната на тези лица изисква сложна организация при тяхното придвижване, както и ангажира значителен човешки и финансов ресурс в МВР. Осъществяването на тази дейност за продължителни периоди от време затруднява изпълнението на останалите основни дейности на министерството.

Свободното придвижване на защитените лица и липсата на ограничения в избора им на маршрути на придвижване и адреси на пребиване усложнява изпълнението на мярката и силно утежнява отговорността на служителите при посещение на свидетеля, например - в оживени търговски обекти, питейни и увеселителни заведения или непроверени адреси.

Наред с горното, разходването на бюджетни средства от МВР следва да бъде осъществявано на принципите на икономичност и целесъобразност, като се спазва бюджетната дисциплина по отношение на ефективно и ефикасно финансово управление.

2. Цели, които се поставят:

Предлаганата разпоредба за създаване на чл. 11а не е императивна, а предвижда възможност за органа по чл. 123, ал. 1 от НПК да вземе своевременно решение относно защитата на лицата, въз основа на актуална информация от органа, на който е възложена охраната. Предлага се, след изтичане на тридесетдневния срок, ръководителят на охраняващата структура, разполагайки непосредствено с актуална информация относно данните за наличие на реална заплаха за живота, здравето или имуществото на лицето, както и с други данни от значение за необходимостта от предоставяне на защита, да прави предложение до прокуратурата или съда, за предприемане на действия за възлагането й на Бюрото

по защита на застрашени лица към министъра на правосъдието или за преценка прекратяването на охраната.

В непрекъснато променящата се среда, в която се осъществяват мерките за защита, с оглед оптималното използване на публичните средства и човешкия ресурс, с които разполагат държавните структури, е от съществено значение да се съобразяват възможностите им с вида и времетраенето, за които защитата се предоставя. Бюрото по защита е държавната структура специално предназначена да обезпечава комплексни мерки за защита от противоправни посегателства спрямо застрашеното лице и пряко свързаните с него лица и в случаите на повишена и продължаваща заплаха е важно да се преразгледат и разпределят ангажиментите, с оглед ефективно изпълнение на законовите задължения на институциите. Поради обстоятелството, че броят на защитените лица или обекти не би могъл да се предвиди с точност, бюджетното осигуряване на дейността само в рамките на Министерството на вътрешните работи понякога е недостатъчно. Охраната на лицата и/или имуществото не рядко е денонощна и режимът на дежурства не трябва да се осъществява в недостиг на средства или служители. Естеството на работа и бдителността в условията, на които тя се изпълнява, налагат стриктно спазване на времето за отдих и почивки. В този смисъл целесъобразно е да се използва капацитета на всички ведомства, имащи функционална компетентност да обезпечават охраната на защитените лица. В случаите пък на отпаднала необходимост от предприетите мерки за защита, нормата предоставя възможност за преценка преустановяването й, което в дългосрочен план спестява държавни разходи.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Издаването на акта няма да окаже отражение върху изпълнението на бюджета.

4. Очаквани резултати от прилагането на акта, включително и финансовите, ако има такива:

Повишаване ефективността и ефикасността при изпълнението на мерките за защита, оптимизиране разходването на бюджетни средства от МВР при съобразяване принципа на икономичност и целесъобразност на финансовото управление на публичните средства.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

С проекта на Наредбата не се предвижда въвеждане на право на ЕС, поради което не е изготвена таблица за съответствие с правото на ЕС.